

המחלקה לניכויים ומילואות
ת.ד. 1170 טלפון: 02-6559559
ירושלים, פקס: 02-6559489

כ"ז טבת תשס"ג
01 ינואר 2003

מספרנו: 2185803

לכבוד
המעבידים הממוכנים

א.ג.ג.,

הנדון:- מערך הניכויים – מינואר 2003

בהמשך להנחיותינו מ- 24.12.2002, אנו מביאים לידיעתכם הנחיות נוספות:

1. הנחות ממס לתושבי ישובים מיוחדים
בסעיף 21 שבהנחייתנו מ- 24.12.2002 נפלה טעות.
להלן הנתון הנכון:
הנחה ממס לתושבי ישובים מיוחדים בשיעור 4% תנתן עד לתקרה של 7,755 ש"ח ולא 6,705 ש"ח כפי שפורסם.
2. פדיון מניות באגודה שיתופית
סעיף 97(6) לפקודה על פיו ניתן פטור ממס בשל פדיון מניה של חבר עד לתקרה שנקבעה בוטל בתיקון 132. במקומו נוסף סעיף 94 שתחולתו משנת 2003, הקובע את דרך חישוב המס ואת תקרת הפטור בגובה 317,000 ש"ח.
תקרה זו לא תעודכן.
3. הקצאת ניירות ערך לעובדים
במסגרת הרפורמה במס (תיקון 132 לפקודה) הוחלפו סעיף 102 והכללים שהוצאו מכוחו. הטיפול באישור נאמנים ותוכניות הקצאה הועבר מנציבות מס הכנסה לחוליות הניכויים במשרדי השומה.
4. בחירות לכנסת ה-16
ביום 28.1.2003 יתקיימו בחירות לכנסת ה-16.
"תקופת הבחירות" לענין חוק מיסוי תשלומים בתקופת בחירות היא:
בחירות לכנסת – מיום 2.1.2003 ועד 31.1.2003

בחירות מוקדמות למועמדי המפלגות לכנסת – תקופה של 30 ימים המסתיימת יום לאחר היום שבו נערכות הבחירות.

בחוק המיסוי נקבע מס בשיעור 25% מן התשלום בלא זכות לניכוי, קיזוז, פטור או הפחתה כלשהם, בשל תשלומים עבור עבודה או שירות שלא ניתנו במהלך העסקים הרגיל של נותן השירות.

תקרת ה"תשלום" לענין חוק זה עודכנה והיא 6,900 ש"ח החל מיום 1.1.2003.

ה"תשלום" עליו יוטל מס זה אינו מהווה הכנסה על פי הוראות הפקודה.

5. פטור נוסף לנכים/עיוורים 100%

בתיקון 132 לפקודה, תוקן גם סעיף 9(5)(ב), ועל פיו יינתן פטור נוסף בשל הכנסה מריבית המשולמת מכספים שהופקדו בפקדון, תוכנית חסכון או בקופת גמל, אשר מקורם בפיצויים או בכספי ביטוח שקיבל היחיד בשל פגיעת גוף עד לתקרה שנקבעה.

6. עובדים זרים

במסגרת חוק ההסדרים במשק המדינה – 2002 הוסף לפקודה סעיף 48א ובו הוסמך שר האוצר לקבוע הוראות לענין הזיכויים לעובדים זרים כהגדרתם בחוק עובדים זרים (איסור העסקה שלא כדין והבטחת תנאים הוגנים) התשנ"ו – 1991.

תוקפם של כללי מס הכנסה (נקודות זיכוי לתושב חוץ) (הוראת שעה) התשס"א 2001 לשנים 2000 – 2002, ותקנות מס הכנסה (ניכוי הוצאות שהייה לתושבי חוץ) התשל"ט – 1997 בנוסחו לשנות המס 2001 ו-2002 פג בתום שנת 2002.

על פי החלטת הממשלה שתעוגן בתקנות שיוצאו בזמן הקרוב לא ינתנו לעובדים זרים נקודות זיכוי והוצאות אחרות, למעט מומחים מיוחדים אשר יוגדרו בתקנות.

7. נקודות זיכוי לנטולי יכולת

בחוק ההסדרים תוקן סעיף 45 לפקודה, והחל משנת מס 2003 יהא רק יחיד תושב ישראל שהיה לו או לבן זוגו בשנת המס ילד משותק, עיוור או מפגר, זכאי ל-2 נקודות זיכוי בשל כל ילד כאמור. משמעות השינוי, היא כי יחידים לא יהיו זכאים לנקודות זיכוי עפ"י סעיף זה בשל הורים ו/או בני זוג.

היחיד יהא זכאי לנקודות זיכוי עפ"י סעיף 45 רק אם לא קיבל זיכוי ממס בשל אותו ילד לפי סעיף 44.

8. עובדים ישראלים בחו"ל
החל משנת מס 2003 יחולו הוראות הפקודה גם על הכנסת תושב ישראל, שהופקה ונצמחה מחוץ לישראל. בתיקון 132 לפקודה בוטלו סעיפים (1)5, (2)5 ו- (3)5.

לכן, יחולו על הכנסות עבודה, של עובד ישראלי תושב ישראל כשהעבודה נעשתה בחוץ לארץ, גם מן השנה החמישית ואילך כל הוראות הפקודה ותקנותיה, לרבות כללי מס הכנסה (בעלי הכנסה מעבודה בחו"ל) התשמ"ב – 1982.

9. קיזוז מס שנוכה בחו"ל
בתיקון 132 תוקן סעיף 199 לפקודה והגדרת "מסי חוץ" כוללת גם מסים המשתלמים למדינות שהן חלק ממדינה פדרלית ולרשויות אזוריות שהן חלק מאותה המדינה, המחושבים באחוז מהכנסה, ולמעט מסים ערוניים.

לאור זאת ניתן יהיה לקזז החל מ- 1.1.2003 את מסי החוץ כהגדרתם לעיל מן המס הישראלי.

10. מסוי ריבית ופטורים
10.1. בעקבות המלצות הועדה לרפורמה במס הכנסה הוטל מס על הכנסות מריבית. כחלק מהמלצות הועדה נקבע כי המס החל על הריבית ינוכה במקור ע"י משלם הריבית, או מי שבאמצעותו משולמת הריבית. במקביל למיסוי זה ניתנו הקלות במס בשל ריבית לאוכלוסיות מסויימות, כפי שנקבע בסעיפים 9(5)(ב), 125 ד ו- 125ה לפקודה. ההקלות הנ"ל ינתנו החל מ- 1.1.2003.

הכנסות ריבית מפקדונות ומתוכניות חסכון צמודי מדד תמוסנה בשיעור מוגבל של 15%. הפרשי הצמדה למדד וכן הפרשי שער פטורים ממס מכוח סעיף 9(13) לפקודה, אי לכך בתוכניות חסכון ובפקדונות תמוסה הריבית הריאלית בלבד, בשיעור מס של 15%.

הכנסות ריבית מפקדונות ומתוכניות חסכון שאינם צמודים במלואם למדד תמוסנה בשיעור של 10%. המיסוי יחול על כל הכנסות הריבית והרווחים הנומינליים מתוכניות אלו.

שיעורי המס המפורטים בסעיף 125ג לפקודה לא יחולו על הכנסות ריבית מפקדונות ומתוכניות חסכון, לגביהן תבע היחיד הוצאות ריבית או שהכנסת הריבית בידיו היא הכנסה לפי סעיף (1)2 לפקודה או רשומה בפנקסי חשבונותיו וחייבת ברישום. במקרים אלו יחולו שיעור המס לפי סעיף 121 לפקודה.

בהוראות המעבר של התיקון נקבע כי יש להבחין בין תוכניות ופקדונות שנפתחו לפני ה- 8 במאי 2000 לבין אלו שנפתחו לאחר מכן. ריבית שהופקה ונצמחה או שנצטברה בתוכנית חסכון שנפתחה לפני ה- 8 במאי 2000, תהא פטורה עד תחנת היציאה הראשונה לאחר המועד הקובע ולאחר מועד היציאה הראשונה בתנאים שפורטו בחוזר המקצועי 20/2002.

סעיפים 125ד' ו- 125ה' לפקודה מסדירים את אופן מתן הניכוי ופטור לאוכלוסיית המבוגרים, הגימלאים ובעלי ההכנסות הנמוכות, בשל הכנסת ריבית המשתלמת על פיקדון בנקאי ותוכניות חיסכון.

הניכויים והפטור מצטברים.

10.2.

ניכוי מיוחד לבעלי הכנסות נמוכות

על פי סעיף 125ד(ב) לפקודה יחיד שהכנסתו והכנסת בן זוגו מכלל מקורות ההכנסה לא עלתה על 51,240 ש"ח, יהא זכאי לניכוי בסך של 5,280 ש"ח בשנה מהכנסתו החייבת מריבית, אך לא יותר מן ההכנסה מריבית.

ההכנסה לענין סעיף זה כוללת הכנסות פטורות (כגון: שכ"ד קיצבת נכות או זיקנה של הביטוח הלאומי) ואת ההכנסה מריבית, הכנסות הריבית של ילדים שטרם מלאו להם 18 שנים בשנת המס, והכנסת הילדים שאינה מיגיעה אישית. ההכנסה אינה כוללת קיצבת ילדים.

10.3.

פטור לבני 65 ומעלה

על פי סעיף 125ד(ג) לפקודה, זכאי יחיד שבשנת המס מלאו לו או לבן זוגו 65 שנים וב- 1.1.2003 מלאו לאחד מהם 55 שנים, לניכוי בסך 4,320 ש"ח מהכנסה מריבית.

יחיד שבשנת המס מלאו לו ולבן זוגו 65 שנים וב- 1.1.2003 מלאו לשניהם 55 שנים, זכאי במקום הניכוי הנ"ל לניכוי בגובה 6,360 ש"ח.

10.4.

פטור מריבית מזכה לבני 65 / 60 ומעלה

על פי סעיף 125ה לפקודה יינתן פטור נוסף בגובה 35% מה"ריבית המזכה" ליחיד שמלאו לו או לבן זוגו, בגבר 65 שנים ובאישה 60 שנים, וב- 1.1.2003 מלאו להם 55 שנים. "הריבית מזכה" מוגדרת כסכום הנמוך שבין הכנסת הריבית של בני הזוג לבין ההפרש בין הסכום הנקוב בהגדרת "קצבה מזכה" בסעיף 9א (82,920 ש"ח לשנה) לבין ההכנסה החייבת הגבוהה מבין הכנסת היחיד או בן זוגו.

ההכנסה החייבת לענין זה אינה כוללת הכנסה מריבית, הכנסה מהשכרת דירה למגורים הפטורה ממס, רווח הון שלא חלות עליו הוראות חלק ה-3 ושבח כהגדרתו בחוק מיסוי מקרקעין. הכנסה חייבת כוללת הכנסה פטורה לפי סעיפים 9א ו-9ב לפקודה.

10.5.

סעיף 9(5)ב

פטור לפי סעיף 9(5)ב יינתן לנכה 100% או לעיוור שהכנסתו מיגיעה אישית נמוכה מהסכום הנקוב בסעיף (60,120 ש"ח), ושיש לו הכנסה מריבית בשל כספים שהופקדו בפקדון, בתוכנית חסכון או בקופת גמל אשר מקורם בכספי ביטוח שקיבל בשל פגיעת גוף.

תקרת הפטור הכולל תהיה 120,000 ש"ח.

10.6.

הכנסות ילדים

הכנסות בני הזוג לענין ההקלות למבוגרים ומעוטי הכנסה על פי סעיף 125ד יכללו גם את הכנסות הריבית ושאר ההכנסות שאינן מיגיעה אישית של ילדיהם עד גיל 18, זאת מאחר וסעיף 65 לפקודה תוקן ונקבע בו כי לענין ההכנסות מריבית מועדפת ומרווח מועדף, יראו את הכנסות בן הזוג הרשום ככוללות את ההכנסות כאמור של ילדו שטרם מלאו לו 18 שנים בשנת המס.

10.7.

מסלול החזר הממוחשב

א. נבנה מסלול החזרים ממוחשב להשבת מס שנוכה במקור ישירות לחשבונות של הזכאים להחזר ובתוך שנת המס.

הבנקים וגופים אחרים שנכללו בהסדר ינכו מס במקור ויעבירו למס הכנסה נתונים על תוכניות חיסכון ופקדונות שנפדו, ועל תשלומי ריבית של אוכלוסית הזכאים לניכוי בשל גילם, ועל נישומים אחרים אשר ערכו תיאום מס בשל ריבית.

לאחר בדיקת הזכאות לניכוי או לפטור, יושב המס שנוכה לחשבון הבנק ממנו נוכה. ההחזר יעשה תוך פרק זמן קצר, אך רק לאחר צבירת 25 ש"ח לפחות או בתום שנת המס.

ליחידים הזכאים להקלה מחמת גילם יוחזר המס שנוכה באופן אוטומטי ומבלי שיהיה עליהם להגיע למשרד השומה.

מעוטי הכנסה וגמלאים הזכאים לפטור נוסף של 35% מן הריבית (כאמור בסעיף 10.4), יערכו תיאום מס במשרד השומה, כתנאי להשבת המס בשנה השוטפת וללא צורך בהגשת דו"ח. החזר המס יעשה בשלב זה במסלול הממוחשב בלבד ולא ניתן יהיה לפנות עם האישורים למנכים אשר נכללו בהסדר הממוחשב.

ב. נכים הזכאים לפטור נוסף ממס בשל ריבית יערכו תיאום מס ויוכלו להכלל במסלול האוטומטי, על פי בחירתם.

ג.

התנגדויות

בני 65 ומעלה אשר אינם מעוניינים מסיבה כלשהי, שהמידע אודות גילם יועבר לבנקים ושהמידע על פרטי הריבית המשתלמת להם מהבנקים יועבר למס הכנסה, יוכלו להתנגד בהתאם לסעיף 11 לתקנות מס הכנסה (ניכוי מריבית), התשס"ג 2002. המבקש ימלא טופס 2405 אשר יוגש לפקיד השומה.

התנגדות של אחד מבני הזוג להעברת המידע, תחול על שניהם והמידע על תעודות זהות של שני בני הזוג לא יועבר ע"י מס הכנסה לבנקים.

ד.

שיעור הבעלות בחשבון

לפי סעיף 9 בתקנות מס הכנסה (ניכוי מריבית), התשס"ג – 2002, יראו את הריבית כמשתלמת באופן שווה לכל בעלי החשבון, וייחוס הריבית ייעשה בחלקים שווים לכל אחד מהם. ניתנה אפשרות לבעלי החשבון לנסות להוכיח להנחת דעתו של פקיד השומה, כי חלקם של השותפים בריבית אינו שווה. במקרה זה יעודכנו שיעורי הבעלות במשרד השומה.

בכבוד רב

אורי קרניאל
מנהל המחלקה הארצית לניכויים

העתק: גב' טל ירון אלדר, עו"ד, נציבת מס הכנסה
מר חיים דוקלר, המשנה לנציבת מס הכנסה
גב' רחל קליין, סגנית מנהל המחלקה לניכויים
מר לוי ציון, מנהל תחום
גב' מירקה אלורוז, ראש ענף ניכויים
רכזי הניכויים ונותני האישורים – באמצעות פקידי השומה
הרפרנטים